

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ภาคผนวก

บทสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1

ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และการข่าว กรมแพทยทหารบก

สัมภาษณ์ เมื่อ 27 มีนาคม 2549 เวลา 13.00

1. ตำแหน่งที่ท่านบรรจุในหน่วยแพทย์ (ระดับ 2) ในการปฏิบัติหน้าที่ในประเทศติมอร์ตะวันออก ตำแหน่งอะไร

“เดิมเป็นหัวหน้าชุดแพทย์เคลื่อนที่ และเปลี่ยนมาเป็นผู้บังคับหน่วยแพทย์”

2. ท่านปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยแพทย์ (ระดับ 2) ผลลัพธ์เท่าไร เมื่อใด

“ตอนที่ผมไปเป็นผลัดแรกจะแบ่งการปฏิบัติออกเป็น 2 ช่วง คือช่วงที่เป็น INTERFET ประมาณ 3 เดือน และช่วงของ UNTAET ประมาณ 7 เดือน ก็ประมาณเดือนตุลาคม 2542 ถึง กรกฎาคม 2543”

3. ท่านทราบล่วงหน้าว่าจะต้องเดินทางไปปฏิบัติภารกิจในประเทศติมอร์ตะวันออก ก่อนเดินทางไปเป็นเวลานานเท่าใด และทราบจากใคร วิธีการแจ้งให้ท่านทราบด้วยวิธีใด

“ประมาณสัก 1 สัปดาห์ และผมเป็นส่วนล่วงหน้าต้องไปก่อน แต่ผมก็ได้รับการบรรจุเป็นหัวหน้าชุดแพทย์เคลื่อนที่เพื่อสนับสนุนภารกิจขององค์การสหประชาชาติของ กรมแพทยทหารบกอยู่แล้ว ได้รับแจ้งจากกองยุทธศาสตร์และการข่าว กรมแพทยทหารบก”

4. ได้มีการประชุมบุคลากรของหน่วยแพทย์ (ระดับ 2) ก่อนเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ ถ้ามีจำนวนกี่ครั้ง และมีการประชุมชี้แจงเรื่องอะไรบ้าง

“มีการประชุมระหว่างกลุ่มผู้เตรียมการและในส่วนของชุดแพทย์ที่จะไปปฏิบัติหน้าที่ มีการประชุมร่วมกับกองกำลังของกองทัพบกด้วย มีการประชุมหลายครั้งเพราะว่าเดินทางไปต่างประเทศเป็นครั้งแรก ต้องให้ความระมัดระวังเป็นพิเศษเนื่องจากเราไม่มีประสบการณ์ในการทำงานในต่างประเทศในลักษณะของกองกำลัง ประชุมในเรื่องการเตรียม สิ่งอุปกรณ์ที่จะต้องนำไป การขนย้ายอย่างไร การคัดเลือกแพทย์ที่จะไปทำงานว่าจะเอาแพทย์ด้านไหนไปบ้าง เป็นการเตรียมกำลังเพื่อให้สอดคล้องกับหน่วยกำลังรบ”

5. ได้มีการฝึกอบรมก่อนที่จะเดินทางไปปฏิบัติภารกิจในประเทศติมอร์ตะวันออกหรือไม่ ถ้ามีฝึกอบรมในเรื่องใดบ้าง

“เหมือนกับชนบทบ้านเรา แต่สภาพความเป็นอยู่อาจจะลำบากมีความเจริญน้อยกว่า เราจึงเอาคนที่สามารถทำงานในด้านการรักษาพยาบาล การเวชกรรมป้องกัน การส่งกลับไป”

6. ขณะที่ปฏิบัติภารกิจอยู่ในประเทศติมอร์ตะวันออกท่านได้นำความรู้และทักษะที่ได้เตรียมตัวล่วงหน้าก่อนเดินทางมาใช้มากน้อยเพียงใด และอย่างไร

“ใช้มาก ในด้านการแพทย์ทั่วไป ด้านการเวชกรรมป้องกัน ด้านการรักษาพยาบาล ภาษามือพื้นฐานที่จะต้องใช้ติดต่อกับเขา และในเรื่องของภาวะผู้นำจะต้องใช้เยอะเพราะผมเป็นหัวหน้าชุดในการนำพาหน่วยของเราให้สามารถทำงานได้เนื่องจากเราเป็นชุดแรก”

7. ความรู้และทักษะที่ได้มีการเตรียมตัวล่วงหน้าเหล่านั้นเพียงพอต่อการปฏิบัติภารกิจในประเทศติมอร์ตะวันออกหรือไม่

“ผมจะคัดเลือกคนที่สามารถทำงานได้หลายอย่างไปทำงาน เช่น เป็นนายสิบพยาบาล ก็เป็นนายสิบพยาธิได้ด้วย ก็ต้องขับรถได้ด้วย นายสิบเวชกรรมป้องกัน ต้องทำในด้าน พยาธิ หรือต้องจ่ายยาได้ด้วย ไม่ใช่เอาคนไปเพื่อได้สิทธิของทางราชการไป ต้องเอาคนที่มีความสามารถไปทำงานจริงๆ”

8. ถ้าไม่เพียงพอเพราะเหตุใด ในเรื่องอะไรบ้างที่ไม่ได้มีการเตรียมตัว

“ผมว่าได้ในส่วนผลัดของผมที่ไปผมคิดว่าสามารถทำงานได้ เพราะทุกคนได้ทำงานอย่างที่ได้ตั้งใจไว้ ทุกคนสามารถทำงานได้หลาย ๆ อย่าง เช่น คนหนึ่งสามารถทำงานด้านนายสิบเวชกรรมป้องกัน สามารถจ่ายยาได้ สามารถขับรถได้ นายทหารก็สามารถทำงานด้านการรักษาพยาบาล ด้านเวชกรรมป้องกัน และด้านพยาธิได้ ตอนนั้นผมต้องเอาคนที่มีความสามารถไปให้มากที่สุด เนื่องจากเราไม่รู้ว่าเราจะพบกับอะไรบ้าง”

9. ท่านคิดว่าก่อนที่จะท่านจะเดินทางไป ปฏิบัติภารกิจในประเทศติมอร์ตะวันออกนั้น หน่วยงาน ที่รับผิดชอบในการจัดหน่วยแพทย์ (ระดับ 2) ควรเตรียมความพร้อมของท่านเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง

“ที่จริงแล้วสิ่งที่สำคัญคือเรื่องข่าวกรองทางการแพทย์ เอาในแง่ของภารกิจหลักของเราในเรื่องการดูแลสุขภาพกำลังพลของเราที่ไปปฏิบัติหน้าที่ เราต้องรู้ว่าทหารที่ไปป่วยด้วยเรื่องอะไรบ้าง มีโรคประจำตัวอะไรบ้าง ส่วนใหญ่พวกเราจะมีความเชื่อว่านักรบไม่ป่วยไม่จริงครับ ทุกคนมีสิทธิเป็นได้หมดแต่เขาสามารถทำการรบได้ ดังนั้นการจะไปสนับสนุนภารกิจของหน่วยใดเราต้องทราบว่ากำลังพลของหน่วยนั้นมีสภาพของร่างกายเป็นอย่างไร นั่นคือข่าวกรองทางการแพทย์นั่นเอง เพราะเราจะได้เตรียมเวชภัณฑ์ให้ถูกต้องและสอดคล้อง การทราบสภาพพื้นที่ปฏิบัติว่ามีลักษณะภูมิประเทศเป็นอย่างไรทำให้เราทราบว่าพื้นที่นั้น มีโรคอะไรระบาดอยู่บ้าง เช่น มาเลเรีย โรคเท้าช้าง โรคท้องร่วง สิ่งเหล่านี้จะเกิดประโยชน์ คือ การเตรียมฉีควัคซีนป้องกันให้กับกำลังพล

และภายหลังจบภารกิจมีโอกาสนำโรคอะไรเข้ามาในประเทศบ้าง ทำให้ทราบว่าจะเตรียมยาและเวชภัณฑ์ สำหรับปฏิบัติการจิตวิทยา ช่วยเหลือประชาชน นี่คือนโยบายที่เราจะต้องมีต้องทราบ ถ้าเราเป็นลักษณะของการประสานงานเช่นให้จัดหน่วยแพทย์ก็จัด เอาเวชภัณฑ์ไป เท่านั้นมันก็ได้แต่ไม่เพียงพอต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน ถ้าหาก กรมแพทย์ทหารบก มีข้อมูลตรงนี้ไว้เป็นศูนย์กลางไว้ เนื่องจากในปัจจุบันองค์การสหประชาชาติมีการกีดกันแบบนี้ด้วย ดังนั้นต้องมีข้อมูลนี้ และต้องค้นหาในเวลาอันรวดเร็ว และถ้าเป็นไปได้ต้องมีการ links กับกระทรวงสาธารณสุขด้วย คือเราต้องมีข่าวกรองทางการแพทย์ ซึ่งถ้าหากเราเตรียมการไม่ดีก็ถือว่าเป็นความบกพร่องของหน่วยแพทย์นั่นเอง”

10. เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และเวชภัณฑ์ ที่เตรียมไปเพื่อปฏิบัติการกิจในประเทศติมอร์ตะวันออกเพียงพอหรือไม่ ถ้าไม่เพียงพอควรเพิ่มเติมอะไรบ้าง

“เพียงพอในแบบที่เราประมาณการไว้ เราโชคดีในช่วงที่เราเป็น INTERFET สามารถจบลงด้วยดีไม่เกิดสภาวะสงครามกลางเมือง และเมื่อมีการแปรสภาพเป็น UNTAET ซึ่งจากการที่เราเตรียมชุดแพทย์ไปจำนวน 3 ชุด และสิ่งอุปกรณ์ประกอบ ทำให้เราสามารถแปรสภาพ เป็นหน่วยแพทย์ (ระดับ 2) ได้ทันที นั่นคือความมีศักยภาพของเรา”

11. ปัญหาและอุปสรรคของหน่วยแพทย์ (ระดับ 2) ในการปฏิบัติการกิจในประเทศติมอร์ตะวันออก มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง

“ปัญหาในตอนนั้นเป็นเรื่องกฎเกณฑ์ก่อน โดยกฎเกณฑ์แล้วหน่วยแพทย์ไม่ได้รับความเห็นชอบให้ดูแลประชาชน เนื่องจากมีหน่วยงานขององค์การสหประชาชาติดูแลในเรื่องนี้อยู่แล้ว แต่ผมคิดว่าทำให้การดูแลประชาชนในพื้นที่เป็นสิ่งที่ต้องกระทำเพื่อให้เขารัก ให้เขาไว้นั่นเอง เชื้อโรคทหารเรา คิดว่าเป็นวิธีที่สำคัญ แต่ผมได้รับการต่อต้านให้ยกเลิกภารกิจจากหน่วยงานขององค์การสหประชาชาติในพื้นที่ คือหน่วยงานของแพทย์ไร้พรมแดน ว่าไม่ใช่ภารกิจของเรา แต่ผมก็ยังยืนยันว่าจะทำ ถึงแม้เป็นสิ่งที่ไม่ถูก จากนั้นเราจะถูกใช้งานไปในที่ที่ยากลำบาก ผมจำได้ในการออกหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ครั้งแรกผมถูกใช้ให้ไปปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ที่ยากลำบาก จากนั้นคนไข้เริ่มเยอะทำให้ยาที่เราเอาไปเพื่อทหารไทยก็ไม่เพียงพอ ถ้าไม่รักษาประชาชนก็จะถือว่าเราไม่จริงใจไปหลอกเขา ทำให้ชาวบ้านไม่พอใจเรา ยาหมดไม่มียาดูแลทหารก็ทำให้ภารกิจของเราเสียอีก สรุปได้ว่าเราไม่รักษาชาวบ้านชาวบ้านก็ไม่พอใจ ถ้าเรารักษาหน่วยแพทย์ไร้พรมแดนก็ว่าเราไปแย่งงานเขาทำเมื่อรักษาชาวบ้านยาหมดไม่มียารักษาทหารภารกิจของเราเสีย นับว่าเป็นปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ”

12. ขณะปฏิบัติหน้าที่ในประเทศติมอร์ตะวันออก ได้มีการป้องกันและแก้ไขปัญหาเหล่านั้นอย่างไร ใครเป็นผู้รับผิดชอบป้องกันและแก้ไข

“วิธีการแก้ปัญหามาของผมนั้นในขณะนั้นใช้ความจริงใจ ใช้ผลการปฏิบัติงานที่เห็นจริงเป็นสิ่งที่ช่วยเรา ผมโชคดีอยู่อย่างในระหว่างนั้นนายชาซานากูสมา และผู้แทนพิเศษแห่งองค์การสหประชาชาติในติมอร์ตะวันออกไปเยี่ยมหน่วยแพทย์ของเราก่อนที่จะเดินทางไปมาขอขอบคุณรัฐบาลไทย ณ ประเทศไทย หลังจากนั้นเราก็ได้รับการแก้ปัญหาโดยได้รับยาและเวชภัณฑ์ส่งไปให้สำหรับวิธีการป้องกันของผมนั้นก็จะใช้วิธีการวางแผนว่าเรามีทรัพยากรอยู่เท่าไร เราจะจัดการต่อทรัพยากรนั้นอย่างไร ประมาณการว่ากำลังพลของเราจะป่วยเป็นโรคอะไรได้บ้าง เราจะป้องกันไม่ให้เขาเกิดโรคได้อย่างไร ด้านเวชกรรมป้องกันก็ต้องป้องกันให้เขาป่วยน้อยที่สุด ป่วยก็ต้องรีบรักษาก่อนที่จะเป็นมาก ก็ต้องใช้กลยุทธ์ทุกอย่างงานต้องเดินสิ่งอุปกรณ์ทุกอย่างก็ต้องพอดูด้วย”

13. ในการส่งหน่วยแพทย์ไปปฏิบัติภารกิจในต่างประเทศในอนาคต ควรมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องอะไรบ้างและอย่างไร

“นี่ใจข้าวกองทางการแพทย์สำคัญที่สุด ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลเชิงรุก ซึ่งทำให้เราสามารถวางแผนล่วงหน้าได้ เราต้องเตรียมยุทธศาสตร์ว่าเราจะส่งหน่วยแพทย์ไปต่างประเทศเราต้องการผลลัพธ์คืออะไร ผมยกตัวอย่างยุทธศาสตร์คือจะต้องให้เขารู้จักประเทศไทย ต้องรักทหารไทย ต้องรักแพทย์ไทย หรือยุทธศาสตร์การชักจูงการเตรียมพร้อมทำการรบโดยการทำงานกับองค์การสหประชาชาติ ตรงนี้ผมว่ากรมแพทย์ทหารบกต้องมีโจทย์ที่ชัดเจนว่าเราต้องการอะไร และพยายามสนับสนุนทุกสิ่งทุกอย่างไปสู่เป้าหมายอันนี้ อันจะเป็นผลให้เราได้มีการเตรียมข้อมูล การฝึกอบรมที่ถูกต้องและจะต้องดำเนินการภายใต้ทรัพยากรที่เรามีอยู่จริง อีกอย่างควรมีข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติภารกิจของหน่วยแพทย์ที่ไปปฏิบัติยังต่างประเทศ ตอนนี้เรามีประสบการณ์มากแล้วไม่ว่าจะเป็นเทศอิตาลี ออสเตรเลีย ติมอร์ตะวันออก อิหร่านเรามีรูปแบบ การปฏิบัติตั้งหลายรูปแบบ ตอนนี้มันควรเป็น packages ได้แล้ว เช่นไปทำงานแบบนี้หน่วยแพทย์ระดับนี้คุณต้องเตรียมอะไรบ้าง จัดทำเป็น checklist ไว้เลยควรจัดทำเป็นแผนยุทธการด้านการแพทย์เราทำไว้ได้เลยเปลี่ยนเพียง วัน เวลา สถานที่ และรายละเอียดบางประการที่เกี่ยวข้อง เตรียมข้อมูลเชิงรุกไว้ให้สอดคล้องกับพื้นที่เตรียมช่องทางของการติดต่อสื่อสาร การติดต่อกลับ การติดตามประเมินผล ปัจจุบันผมมีความรู้สึกที่เราใช้ขีดความสามารถของบุคคลมากเกินไป เราไม่สามารถเอาระบบเข้ามาแล้วอิงได้ เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถไปทำงานแล้วประสบผลสำเร็จ แต่เรายังไม่ได้มีการจัดระบบไว้เลยว่าระบบอันนี้สมบูรณ์ใครก็ได้เมื่อเข้ามาอยู่ในระบบการจัดการอันนี้สามารถทำงานให้ประสบผลสำเร็จได้ ผมยกตัวอย่างเช่นการดำเนินการใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผมได้รับคำสั่งจากท่านเจ้ากรมแพทย์ทหารบก ให้หาข้อมูลเกี่ยวกับ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้นเป็นการหาข่าวกรองทางการแพทย์

หลังจากนั้นท่านก็ลงไปตรวจสอบข้อมูลด้วยตัวท่านเองในพื้นที่นั้นคือการยืนยันว่ากรรณการแพทย์ ตรวจสอบว่าอะไรที่ขาดแคลนและเป็นปัญหาอย่างแท้จริง สร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ของปัญหาว่ามีความเกี่ยวข้องกันอย่างไร แล้วยุทธศาสตร์ของท่านนั้นชัดเจน คือเรื่องของความร่วมมือ ร่วมใจ ความสามัคคี เรื่องของการทำงาน ท่านจะดำเนินการทุกอย่าง ผมวิเคราะห์ของผมเองซึ่งมันตรงกับแนวความคิดของผม หลังจากนั้นท่านก็หาเครื่องมือใส่เข้าไป แล้วท่านก็ประเมินโดยลงไปเยี่ยมทุกเดือน ซึ่งสุดท้ายก็เป็นสิ่งที่สามารถอ้างอิงได้ สำหรับในเรื่องการคัดเลือกกำลังพลจะต้องเอาคนที่มีความรู้ไปทำงานและสามารถทำงานได้หลายหน้าที่ และจะต้องเป็นผู้ที่มีความอดทนอดกลั้น เราทำงานมาอย่างดีแต่กำลังพลไปสร้างปัญหาก็เสียหมด”

14. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อการจัดส่งหน่วยแพทย์ไปปฏิบัติภารกิจในต่างประเทศ

“ผมเห็นว่าการส่งหน่วยแพทย์ไปต่างประเทศถือว่าเป็นสิ่งที่ดี เนื่องจากแพทย์เป็นวิชาชีพที่ช่วยเหลือคน ในความเห็นของผมในยุคของสงครามสมัยใหม่หน่วยแพทย์เป็นอาวุธที่มีความสำคัญ เป็นอาวุธในการสร้างความรักความสามัคคี เราไปสร้างเพื่อนเราไม่รู้หรือสักวันหนึ่งประเทศไทยจะเป็นอย่างไร วันหนึ่งประเทศไทยอาจมีปัญหา ถ้าเราไม่ไปช่วยเหลือเขาแล้วใครจะมาช่วยเรา มันเป็นยุทธศาสตร์ป้องกันประเทศอย่างหนึ่ง เป็นการสร้างรูปแบบให้กับหน่วยแพทย์ในทราบถึงความเสียสละอดทนอันจะนำมาใช้ประโยชน์เมื่อเกิดปัญหาภายในประเทศ เช่นการช่วยเหลือภัยพิบัติต่าง ๆ แต่เพียงว่าเราจะต้องเตรียมความพร้อมให้ดีเท่านั้นเอง”

บทสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองการศึกษาโรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทยทหารบก

สัมภาษณ์ เมื่อ 3 เมษายน พ.ศ.2549 เวลา 1330

1. ตำแหน่งที่ท่านบรรจุในหน่วยแพทย์ (ระดับ 2) ในการปฏิบัติหน้าที่ในประเทศติมอร์ตะวันออก ตำแหน่งอะไร

“ผู้บังคับหน่วยแพทย์ (ระดับ 2) หรือโรงพยาบาลสหประชาชาติแต่เมื่อไปทำงานจริงต้องทำหน้าที่เพิ่มเป็นหัวหน้า Chief of Health Cell คือเป็นแพทย์ใหญ่ขององค์การสหประชาชาติ อีกตำแหน่งหนึ่ง ซึ่งทำหน้าที่ดูแลหน่วยแพทย์ของทุกชาติที่ทำงานอยู่ในติมอร์ตะวันออกทั้ง ออสเตรเลีย โปรตุเกส ญี่ปุ่น ปากีสถาน และให้ข้อเสนอแนะทางด้านการแพทย์แก่ผู้บัญชาการกองกำลังองค์การสหประชาชาติ และเป็นผู้บัญชาการกองกำลัง 972 ไทยติมอร์ตะวันออก ด้วยเนื่องจาก ผลัดผมกองกำลังที่เป็นทหารราบกลับหมดแล้ว”

2. ท่านปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยแพทย์ (ระดับ 2) ผลัดที่เท่าไร เมื่อใด

“ผลัดที่ 9 ซึ่งเป็นผลัดสุดท้าย ห้วงระหว่าง มกราคม 2546 ถึง มิถุนายน 2547”

3. ท่านทราบล่วงหน้าว่าจะต้องเดินทางไปปฏิบัติภารกิจในประเทศติมอร์ตะวันออก ก่อนเดินทางไปเป็นเวลานานเท่าใด และทราบจากใคร วิธีการแจ้งให้ท่านทราบด้วยวิธีใด

“ไม่นานเพราะเดินทางกลางเดือนมกราคมรู้ล่วงหน้าประมาณ 1 เดือน จากการแจ้งของ กองยุทธการและข่าว กรมแพทยทหารบก”

4. ได้มีการประชุมบุคลากรของหน่วยแพทย์ (ระดับ 2) ก่อนเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ ถ้ามีจำนวนกี่ครั้ง และมีการประชุมชี้แจงเรื่องอะไรบ้าง

“มีโอกาสประชุมผู้ร่วมงานไม่บ่อยเนื่องจากต้องดำเนินการในเรื่องการเดินทางเอง ทั้งหมด ตั้งแต่การจัดทำหนังสือเดินทาง การส่งรายชื่อกำลังพลไปให้องค์การสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก อนุมัติตัวเข้าทำงาน การซื้อตั๋วเครื่องบินและกำหนดเที่ยวบินเอง เนื่องจากมีเวลาจำกัดได้ดำเนินการชี้แจงในเรื่องการเตรียมตัวเดินทาง”

5. ได้มีการฝึกอบรมก่อนที่จะเดินทางไปปฏิบัติภารกิจในประเทศติมอร์ตะวันออกหรือไม่ ถ้ามีฝึกอบรมในเรื่องใดบ้าง

“ไม่มีการฝึกอบรมเนื่องจากมีเวลาน้อยแต่ผมไม่ห่วงเรื่องนี้เนื่องจากเป็นการปฏิบัติงานตามวิชาชีพซึ่งทุกคนมีความชำนาญอยู่แล้วความจริงแล้วผมว่ามันไม่ถูก ผมว่าน่าจะมีเวลาในการเตรียมการให้มากกว่านี้ ผมจำได้สมัยก่อนที่ผมไปทำงานที่ประเทศเกาหลีก่อนไปได้มีการฝึกเพื่อเตรียมตัวประมาณ 4 – 5 เดือน ซึ่งเมื่อไปทำงานก็ได้รับการสอบถามถึงการเตรียมตัวมาทำงานจาก

ผบ.กกล. เหมือนกัน แต่ผมก็ต้องตอบไปว่าพวกเราเป็นมืออาชีพไม่ต้องเตรียมตัวมากสามารถปฏิบัติงานได้เลยเมื่อได้รับคำสั่ง”

6. ขณะที่ปฏิบัติการกิจอยู่ในประเทศติมอร์ตะวันออกท่านได้นำความรู้และทักษะที่ได้เตรียมตัวล่วงหน้าก่อนเดินทางมาใช้นาน้อยเพียงใด และอย่างไร

“ใช้ความรู้เฉพาะตัวที่ทำงานอยู่ พอติดต่อกับ 9 เป็นวงรอบของกองทัพภาคที่ 1 เป็นผู้จัดทำกำลังเข้าปฏิบัติงานผมซึ่งเป็นผู้อำนวยการ โรงพยาบาลอยู่แล้วก็สามารถคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ไปทำงานเช่นพยาบาลห้องผ่าตัด พยาบาลดมยา ก็สามารถคัดเลือกได้ตัวบุคคลในตำแหน่งที่กำหนดซึ่งสามารถทำงานได้ตามขีดความสามารถของโรงพยาบาลสหประชาชาติกำหนด ซึ่งผมไม่ห่วงเท่าไร เนื่องจากโครงสร้างการจัดของโรงพยาบาลยูเอ็น ได้ออกแบบมาอย่างดีแล้ว เพียงแต่เราบรรจุคนเข้าไปให้ตรงตามที่กำหนดเท่านั้นเองในการไปทำงานผมคิดว่าควรเอาคนที่ทำงานอยู่แล้วไปจะดีที่สุด”

7. ความรู้และทักษะที่ได้มีการเตรียมตัวล่วงหน้าเหล่านั้นเพียงพอต่อการปฏิบัติการกิจในประเทศติมอร์ตะวันออกหรือไม่

“คิดว่าเพียงพอ เหลือเฟือเพราะว่ามันเป็นงานในอาชีพของคุณถึงแม้คุณจะไปอยู่ที่ไหนก็สามารถทำได้เช่นคุณทำงานอยู่ที่โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าถึงแม้คุณไปอยู่โรงพยาบาลต่างจังหวัด คุณก็สามารถทำงานได้”

8. ถ้าไม่เพียงพอเพราะเหตุใด ในเรื่องอะไรบ้างที่ไม่ได้มีการเตรียมตัว

“เนื่องจากมีเวลาเตรียมตัวน้อย ในเรื่องภาษาพื้นบ้านซึ่งชาวติมอร์ตะวันออกใช้ภาษาเตตุน มีการฝึกอบรมมาบ้าง แต่เราจะมีล่ามมาประจำจึงทำให้มีปัญหาไม่มาก”

9. ท่านคิดว่าก่อนที่จะท่านจะเดินทางไป ปฏิบัติการกิจในประเทศติมอร์ตะวันออกนั้น หน่วยงาน ที่รับผิดชอบในการจัดหน่วยแพทย์ (ระดับ 2) ควรเตรียมความพร้อมของท่านเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง

“ความจริงแล้วเรื่องการเดินทางไปนี่เป็นความรับผิดชอบของกองรักษาสันติภาพ กองบัญชาการทหารสูงสุด สำหรับกองทัพก็คือศูนย์ปฏิบัติการกองทัพบก แต่เมื่อถึงเวลาจริง ๆ มีแต่ฝ่ายเสธ. มาให้คำแนะนำเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ดังนั้นสิ่งที่ผมเห็นว่าหน่วยที่รับผิดชอบจะต้องดำเนินการในด้านธุรการเกี่ยวกับการเดินทางให้ การเตรียมในเรื่องความรู้เกี่ยวกับประเทศหรือพื้นที่ที่จะไปทำงานว่ามีภูมิประเทศเป็นอย่างไร เกี่ยวกับเรื่องวัสดุอุปกรณ์ที่นำไปทำงาน และสิ่งที่สำคัญอีกอย่างคือเรื่องเครื่องแต่งกายซึ่งในผลัดของผมรู้สึกว่าการแต่งกายที่กองทัพบกจัดหาให้จะด้อยกว่าชาวต่างชาติมากไปหน่อย ความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตัวเอง ความรู้เรื่องภาษาโดยเฉพาะภาษาอังกฤษควรอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถพูดกับชาวต่างชาติได้รู้เรื่อง และในบางตำแหน่งที่ต้อง

ประสานกับชาวต่างชาติต้องเก่งมาก ๆ ความรู้ทาง computer ด้วยเนื่องจากการทำงานต้องใช้มาก สำหรับเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่นำไปก็ขึ้นอยู่กับว่าคุณไปผลิตไหนแต่ถ้าไปผลิตแรก ก็ต้องนำไปตามที่ UN กำหนด คืองานของคุณจะเป็นตัวกำหนดเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จะนำไปเช่น คุณสามารถทำการผ่าตัดได้ก็ต้องเตรียมเครื่องมือผ่าตัดไป เครื่อง x-ray เครื่องตัวทางพยาธิ เครื่องมือทางด้านทันตแพทย์ คืองานเป็นตัวกำหนดเครื่องมือที่ต้องนำไป”

10. เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และเวชภัณฑ์ ที่เตรียมไปเพื่อปฏิบัติการกิจในประเทศ ดิมอร์ตะวันออกเพียงพอหรือไม่ ถ้าไม่เพียงพอควรเพิ่มเติมอะไรบ้าง

“ถ้าไม่ทำนอกเหนือจากหน้าที่ที่กำหนด คือผ่าตัดช่วยชีวิต ผ่าตัดเพื่อสงวนแขนขา ผมคิดว่าก็เพียงพอแต่มีบางอย่างที่ผมคิดว่าเพียงพอแต่พอไปเปิดดูเพื่อทำงานก็มีไม่พอ ผมยกตัวอย่างเช่น ชุดผ่าตัดเส้นเลือดความจรวงแล้วต้องมีเครื่องมือเยาะเยาะแต่เมื่อไปเปิดดูเข้าจริง ๆ มีอยู่ไม่กี่ชิ้นซึ่ง ถ้าต้องทำงานจริง ๆ ก็มีปัญหามาก ผมมีข้อสังเกตสำหรับเครื่องมือรวมทั้งยุทธโศปกรณ์ต่าง ๆ ที่นำไป UN เขามีเงินจ่ายให้เป็นค่าเช่าแต่มีข้อแม้ว่าที่คุณนำไปต้องใช้งานได้ซึ่งทาง UN จะส่งเจ้าหน้าที่มาตรวจทุกเดือน ในโรงพยาบาลที่ผมรับผิดชอบจะมีของที่เป็นของเราที่นำไปกับของที่ UN จัดหามาให้ ของที่เรานำไปจากประเทศไทย UN จะใช้ระบบจ่ายเงินให้โดยมีข้อแม้ว่าต้องทำงานได้ถ้าหากทำงานไม่ได้ UN จะไม่จ่ายเงินให้ดังนั้นจึงไม่มีประโยชน์ที่นำของที่ทำงานไม่ได้ไป อีกทั้งจะจ่ายเงินตามของที่มีถ้ามีของดีก็จ่ายแพงถ้ามีของไม่ดีก็จ่ายถูก ดังนั้นการเตรียมของไป ควรเป็นของที่ดีไป อีกทั้งเป็นประโยชน์ต่อหน่วยเราด้วยเนื่องจากจะมีของดีใช้ อีกทั้งเนื่องจาก โรงพยาบาลที่ให้บริการกับชาวต่างชาติมากมาย นอกจากจะเป็นกำลังพลของกองกำลังแล้วยังเป็นเจ้าหน้าที่พลเรือนของ UN ข้าราชการระดับสูงของดิมอร์ตะวันออก เจ้าหน้าที่สถานทูตต่าง ๆ อีก ดังนั้นควรมีเครื่องมือที่ดีในที่นี้ผมหมายถึงเครื่องมือที่สามารถทำงานได้ไม่ใช่นำเอาเครื่องมือเก่าเก็บไป เครื่องมือที่เอาไปต้องเป็นไปตามขีดความสามารถที่กำหนด ซึ่งเขาให้เราเป็นระดับ โรงพยาบาลเครื่องมือก็ต้องเป็นระดับ โรงพยาบาล”

11. ปัญหาและอุปสรรคของหน่วยแพทย์ (ระดับ 2) ในการปฏิบัติการกิจในประเทศ ดิมอร์ตะวันออก มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง

“ปัญหาเรื่องคน บุคลากรที่ได้รับการบรรจุไปทำงานไม่ทำงานตามหน้าที่ บางคนทำงาน ไม่ได้เลยถ้าให้ผมเปรียบเทียบบุคคลเหล่านี้แม้แต่ปฏิบัติงานในประเทศก็ไม่ควรได้รับการคัดเลือก ให้ทำงานด้วยซ้ำ สาเหตุเนื่องจากหน่วยที่จัดกำลังปฏิบัติงานประกอบด้วยหลายหน่วยงานซึ่งแต่ละ หน่วยก็คัดเลือกกันมาเอง เช่น ทหารเรือ ทหารบก ทหารอากาศ และกองบัญชาการทหารสูงสุด บางคนไม่มีความรู้ในตำแหน่งงานที่บรรจุไปก็ต้องไปสับเปลี่ยนกันที่โน้น บางคนความประพฤติ แย่มากไม่ทราบว่าได้รับการคัดเลือกไปได้อย่างไร การประสานกับหน่วยงานอื่นมีปัญหาบ้างถ้า

หากภาษาอังกฤษเราไม่แข็งพอ คือกำลังพลที่ไปต้องมีบางส่วนที่ภาษาอังกฤษต้องระดับใช้งานได้ สำหรับระบบ computer ที่โน้นเขามีการติดตั้งระบบไว้ให้แล้วมีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ผมจำได้ว่าผมมีการประชุมเพื่อให้หมออยู่ปฏิบัติงานต่อกับประเทศออสเตรเลีย บราซิล นิวซีแลนด์ ผมประชุมกันตอนเย็นสรุปผลการประชุมเสร็จที่ประชุมได้ส่ง Mail ไปนิวยอร์ก เช้าผมไปเปิด Mail ปรากฏว่าเรื่องที่ประชุมเมื่อวานเรื่องไปถึงนิวยอร์กแล้ว แสดงว่าระบบเขาดีมากและมีหน่วยที่รับผิดชอบโดยตรง ดังนั้นเราต้องมีคนที่มีความรู้และสามารถใช้งานได้ไปทำงานด้วย เรื่องที่อยู่อาศัยและอาหารการกิน ในระบบ UN ถ้าเป็นหน่วยทหารเขาจะจัดหาให้แต่จะ หักเบี้ยเลี้ยงของเรา เช่นที่ผมไปทำงานผมเหลือเบี้ยเลี้ยงวันละ 30 เหรียญสหรัฐ แต่เมื่อไปจริง ๆ แล้วไม่ใช่ผมต้อง ได้รับวันละ 90 เหรียญสหรัฐ ถูกตัดไป 60 เหรียญเป็นค่าอาหารค่าที่พัก คือเราไม่ได้อยู่ฟรีเหมือน เอาเงินที่เราเพิ่งได้ไป จ่ายที่พักเป็นตู้คอนเทนเนอร์ติดแอร์ สำหรับสภาพอากาศเหมือนบ้านเราผมคิดว่าสภาพอากาศคงไม่เป็นอุปสรรค กำลังพลของเราสามารถไปทำงานได้ทุกสภาพอากาศ แต่ต้องให้ กำลังพลปรับสภาพร่างกายให้เข้ากับอากาศ คือห้วงเวลาในการส่งไปปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องส่งไป ในช่วงอากาศร้อนซึ่งเหมือนบ้านเรา และเมื่อเข้าช่วงอากาศหนาวร่างกายของกำลังพลก็จะสามารถ ปรับสภาพให้อยู่กับอากาศที่หนาวได้ คือต้องมีการวางแผนในการเดินทางให้ดี ”

12. ขณะปฏิบัติหน้าที่ในประเทศติมอร์ตะวันออก ได้มีการป้องกันและแก้ไขปัญหาเหล่านั้นอย่างไร ใครเป็นผู้รับผิดชอบป้องกันและแก้ไข

“เนื่องจากระบบการทำงานของ UN เป็นระบบที่ดีการลงโทษกำลังพลที่ฝ่าฝืนคือการ ส่งกลับประเทศ การส่งกลับประเทศของ UN มี 2 กรณี คือส่งกลับทางการแพทยกับส่งกลับทาง ระเบียบวินัย โดยในใบส่งกลับจะมีคนลงนามอยู่ 4 คน คือ หัวหน้าทหารของแต่ละชาติ ซึ่งเขาจะให้ อำนาจ ถ้าเห็นสมควรว่าจะส่งใครกลับสามารถ report ได้เลย ถ้าเป็นการส่งกลับทางการแพทย์ ก็จะมาผ่านแพทย์ใหญ่ซึ่งผมทำหน้าที่ด้วย ถ้าเป็นทหารไทยผมในฐานะหัวหน้าหน่วยทหาร สามารถ ส่งกลับได้ ถ้าเป็นการส่งกลับทางการแพทย์ก็จะส่งมาผ่านผมให้ความเห็นชอบ คนที่สามคือหัวหน้า กำลังพลของกองกำลังให้ความเห็นชอบว่าสมควรส่งกลับหรือไม่ ถ้าเห็นสมควรส่งกลับค่าใช้จ่าย ในการส่งกลับเป็นหน้าที่ของประเทศกำลังพลไม่ใช่หน้าที่ของ UN สุดท้าย Forces Commander ลง นามและภายใน 24 ชั่วโมงต้องกลับประเทศ คือจริง ๆ แล้วหัวหน้าทหารของแต่ละชาติมี ความสำคัญมากถ้าเห็นว่าควรส่งกลับหัวหน้ากำลังพลก็จะเสนอให้ส่งกลับ ดังนั้นเรื่องการส่งกลับ ประเทศกำลังพลที่ไปทำงานจะกลั้วมากเนื่องจากทุกคนสมัครใจไปทำงาน และการส่งกลับเป็น อำนาจของ UN ไม่ใช่ของประเทศของกำลังพล ดังนั้นจึงไม่สามารถมาขอร้องไม่ให้ส่งกลับไม่ได้ และถือว่าเป็นมาตรการที่สำคัญของ UN สำหรับปัญหาเรื่องสิ่งอุปกรณก็มีบ้างบางอย่างไม่ครบแต่ โชคดีที่ไม่ได้ใช้ แต่สิ่งอุปกรณ์ส่วนใหญ่จะใช้ของ UN ระบบการส่งกำลังของเขาดีมากเนื่องจาก

เขามีเงินมาก คือคุณต้องการอะไรคุณรายงาน UN จะมีปัญหาถ้าเมื่อไม่มีสิ่งอุปกรณ์ที่ต้องการขายในพื้นที่ที่ต้องจัดหาจากต่างประเทศซึ่งต้องใช้เวลานาน ผมคิดว่าระบบการส่งกำลังบำรุงของเขาดีมาก เนื่องจากเขาทำงานทั่วโลก”

13. ในการส่งหน่วยแพทย์ไปปฏิบัติภารกิจในต่างประเทศในอนาคต ควรมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องอะไรบ้างและอย่างไร

“อันที่หนึ่งคือความรู้ในหน้าที่ที่ต้องไปทำ ต้องบรรจุคนให้ตรงกับหน้าที่ คือตำแหน่งอายุแพทย์ก็ต้องเป็นอายุแพทย์จริง ๆ ตำแหน่งสัลยแพทย์ก็ต้องเป็นสัลยแพทย์จริง ๆ หมอโรคกระดูกก็ต้องเป็นหมอโรคกระดูกจริง ๆ เป็นเจ้าหน้าที่ห้องผ่าตัดก็ต้องเป็นเจ้าหน้าที่ห้องผ่าตัดจริง ๆ ต้องบรรจุคนให้ตรงกับงาน และต้องเอาคนที่ทำงานอยู่เป็นประจำอยู่แล้ว ระบบการคัดเลือกบุคคลที่ไปปฏิบัติงานหัวหน้าหน่วยที่รับผิดชอบจะต้องมีส่วนในการคัดเลือกคนไปทำงานด้วย ในปัจจุบันหัวหน้าหน่วยไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเลขหน่วยเหนือโยนคนมาให้ เวลาไปทำงานเกิดปัญหาผู้ที่ต้องรับผิดชอบคือหัวหน้าหน่วย ภาษาอังกฤษควรอยู่ในระดับที่สามารถใช้งานได้โดยเฉพาะตำแหน่งที่ต้องประสานกับชาวต่างชาติ สำหรับสภาพอากาศจะต้องมีการวางแผนส่งกำลังพลเข้าไปปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม ต้องเรียนรู้ขนบธรรมเนียมประเพณีของประเทศที่จะไปด้วย เหมือนอย่างเราส่งคนเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ถ้าคุณไม่เรียนรู้ขนบธรรมเนียมประเพณีเขา อันนี้เขาเกลียดแล้วคุณไปทำก็เหมือนเป็นการไปสร้างเงื่อนไข ควรมีเวลาในการเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ ควรได้มีการรวมกลุ่ม เพื่อเตรียมทีม มีการสอนและฝึกร่วมกันบ้างพอสมควร ผมไม่ห่วงเรื่องการทำงานในหน้าที่”

14. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อการจัดส่งหน่วยแพทย์ไปปฏิบัติภารกิจในต่างประเทศ

“ในความเห็นของผมในการส่งทหารไปทำงานร่วมกับ UN ควรส่งไปอย่างยิงและควรส่งไปมาก ๆ ด้วย เท่าที่ผมสัมผัสว่ามีหลายประเทศที่ส่งทหารร่วมกับ UN เป็นเวลานานหลายภารกิจ เช่นประเทศมาเลเซีย ประเทศแอฟริกา บังกลาเทศ ปากีสถาน เนื่องจากการส่งทหารไปร่วมปฏิบัติการกับ UN ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีไม่ทำให้ทหารเขาอยู่เปล่า ๆ ประเทศพิจิเป็นตัวอย่างในการส่งทหารไปทำงานกับ UN ซึ่งจะส่งทหารไปทำงานร่วมกับ UN หลายภารกิจมาก นอกจากจะได้ประสบการณ์แล้วยังได้เงินงบประมาณจาก UN การส่งทหารไปร่วมทำงานกับ UN จะทำให้กำลังพลของเราไม่ปอดฝรั่ง เมื่อเราไปทำงานแล้วจะทำให้เราทราบว่าฝรั่งเขาทำงานกันอย่างไร ขอให้เราทำตามหน้าที่ซึ่งเขาก็ชื่นชมเรา ยิ่งการรักษาพยาบาลเป็นจุดแข็งของเรา และขอให้เอาคนที่มีความรู้และทำงานได้ไป อีกอย่างระบบบัญชีคอเรารับแจก การยืมเข็มฉีดยา ทุกคนชื่นชอบในการรักษาพยาบาลผมกล้ายืนยันว่าไม่มีชาติไหนเท่ากับคนไทย ผมเห็นว่าการส่งทหารไปปฏิบัติงานกับ

UN จะได้ประโยชน์เหมือนกบนอกกะลา การที่เราไปทำงานร่วมกับชาวต่างชาติจะทำให้เราทราบว่าชาวต่างชาติเหล่านั้นเขาทำอะไรกันบ้างอะไรมาเปรียบเทียบกับของเรา สิ่งไหนที่ดีเราจะได้นำมาเป็นประโยชน์ต่อประเทศของเรา การทำงานกับ UN รัฐบาลไม่ได้จ่ายงบประมาณ กำลังพลจะได้ค่าตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งเป็นสิ่งที่ดี เวลา UN ร้องขอมาควรส่งไป และอีกอย่างถ้าหากประเทศไทยอยากมีบทบาททางสังคมโลกเช่นการเข้าไปมีตำแหน่งและบทบาทใน UN ควรต้องให้ความร่วมมือ UN นอกจากนั้นกำลังพลจะได้ประสบการณ์ใหม่ ๆ อีกด้วย”

บทสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3

ตำแหน่ง อาจารย์โรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทยทหารบก

สัมภาษณ์ เมื่อ 10 เมษายน พ.ศ.2549 เวลา 1330

1. ตำแหน่งที่ท่านบรรจุในหน่วยแพทย์ (ระดับ 2) ในการปฏิบัติหน้าที่ในประเทศติมอร์ตะวันออก ตำแหน่งอะไร

“พยาบาลห้องผ่าตัด”

2. ท่านปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยแพทย์ (ระดับ 2) ผลัดที่เท่าไร เมื่อใด

“ผลัดที่ 7 ห้วงระหว่าง กุมภาพันธ์ พ.ศ.2546 ถึง สิงหาคม พ.ศ.2546”

3. ท่านทราบล่วงหน้าว่าจะต้องเดินทางไปปฏิบัติภารกิจในประเทศติมอร์ตะวันออกก่อนเดินทางไปเป็นเวลานานเท่าใด และทราบจากใคร วิธีการแจ้งให้ท่านทราบด้วยวิธีใด

“ทราบล่วงหน้าประมาณ 1 อาทิตย์ ตอนนั้นกำลังเรียนชั้นนายพันที่โรงเรียนเสนาณรงค์อยู่พอดี ก็เลยสมัครสอบพอดีสอบได้”

4. ได้มีการประชุมบุคลากรของหน่วยแพทย์ (ระดับ 2) ก่อนเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ ถ้ามีจำนวนกี่ครั้ง และมีการประชุมชี้แจงเรื่องอะไรบ้าง

“หัวหน้าชุดแพทย์มีการประชุมเตรียมตัวที่โรงเรียนเสนาณรงค์แต่ตัวเองไม่ได้เข้าร่วมประชุมด้วยเนื่องติดเรียนแต่เท่าที่ทราบ ได้มีการประชุมชี้แจงในการเตรียมตัวไปปฏิบัติงาน การเตรียมอาวุธประจำกาย พาสปอร์ด ตรวจร่างกาย และให้มาเข้าที่รวมพลขั้นต้นที่โรงเรียนเสนาณรงค์ก่อนเดินทาง โดยได้มาดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดที่หลัง โดยได้รับความช่วยเหลือจากพันเอกปฏิกรณ์ ฯ ในการช่วยเหลือบอกรายละเอียดการปฏิบัติให้ทั้งหมดโดยไม่ได้มาเข้าร่วมประชุมเลย”

5. ได้มีการฝึกอบรมก่อนที่จะเดินทางไปปฏิบัติภารกิจในประเทศติมอร์ตะวันออกหรือไม่ ถ้ามีฝึกอบรมในเรื่องใดบ้าง

“ไม่ได้มีการฝึกอบรมอะไรเลย โดยทราบแต่เพียงว่าไม่ได้ไปทำงานให้กับชาวติมอร์แต่ไปทำงานในการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ UN ได้ยินข่าวว่าผลัดก่อน ๆ ต้องเรียนภาษาเตตุนซึ่งเป็นภาษาพื้นเมืองของชาวติมอร์ด้วย แต่ผลัดหนูสอบแต่ภาษาอังกฤษอย่างเดียว”

6. ขณะที่ปฏิบัติภารกิจอยู่ในประเทศติมอร์ตะวันออกท่านได้นำความรู้และทักษะที่ได้เตรียมตัวล่วงหน้าก่อนเดินทางมาใช้นาน้อยเพียงใด และอย่างไร

“ความรู้ด้านการพยาบาลได้นำไปใช้ร้อยเปอร์เซ็นต์เลยคะ ความรู้ด้านกิจการพลเรือนพอดีเพิ่มจบชั้นนายพันทำให้สามารถนำความรู้ไปใช้มากเลยคะ โดยในผลัดก่อน ๆ จะนำความรู้ด้านกิจการพลเรือนไปใช้กับชาวติมอร์แต่ในผลัดนี้ได้นำความรู้ด้านกิจการพลเรือนไปใช้กับ

ชาวต่างชาติที่มาปฏิบัติงานร่วมกันมีจำนวน 17 ชาติ ซึ่งต้องมาใช้บริการกับหน่วยแพทย์ของเราคือ เราให้บริการทางการแพทย์แก่เจ้าหน้าที่ของ UN ทั้งหมด งานด้านการผ่าตัดเยอะมาก และเป็น case ที่ผู้ป่วยมีอาการหนักเช่นผดผื่นผื่นแดง ได้นำเอาความรู้ที่ปฏิบัติงานอยู่ก่อนแล้วไปใช้ แต่เป็นเพราะว่า ตัวเองเป็นพยาบาลห้องและเคยอยู่เวิร์คมาก่อนสามารถนำมา apply ได้ บางครั้งเครื่องมือก็ไม่ได้ สมบูรณ์เหมือนอยู่โรงพยาบาล ซึ่งเรามีเครื่องมืออะไรที่สามารถดัดแปลงนำมาใช้ได้ก็จะทำ อย่างเช่น นำเอาสว่านที่ใช้กับงานช่างไม้ ซึ่งไม่มีในเซตเครื่องมือนำมาเอามาแก้ไขแล้วนำไปใช้ในการผ่าตัด กระดูกก็สามารถผ่าตัดได้ เนื่องจากขณะที่ไปทำงานเครื่องมือที่สมบูรณ์ยังไม่ได้รับจากออสเตรเลีย ได้ก็ตอนที่กลับแล้ว”

7. ความรู้และทักษะที่ได้มีการเตรียมตัวล่วงหน้าเหล่านั้นเพียงพอต่อการปฏิบัติการกิจในประเทศติมอร์ตะวันออกหรือไม่

“คือเพื่อนพยาบาลที่บรรจุไปในตำแหน่งพยาบาลทั่วไปเขาเป็นพยาบาลก็จริงแต่เขาไม่เคยอยู่เวิร์คเลยเขาจึงทำงานเวิร์คไม่เป็นเลยทำให้การปฏิบัติตามคำสั่งของแพทย์ ไม่ดีเท่าที่ควร การตัดสินใจเฉพาะหน้าไม่ได้เลยเนื่องจากไม่มีประสบการณ์ เช่นการให้น้ำเกลือและเจาะเลือดคนไข้ไม่คล่องเลยสาเหตุที่เขาไปได้เพราะเขาสอบผ่านภาษาอังกฤษ ดังนั้นการสอบคัดเลือกควรนำประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งที่จะไปมาใช้สอบคัดเลือกด้วย อย่างเช่นการสอบคัดเลือกนายสิบ พยาบาลไปทำงานสอบแต่ภาคทฤษฎี ควรมีการทดสอบภาค ปฏิบัติและตรวจสอบประสบการณ์การทำงานด้วย ถ้าหากเอาคนที่จบใหม่ไปและไม่มีประสบการณ์ในการทำงานจะไปสร้างภาระให้กับเพื่อนร่วมงาน มีความเห็นว่ามันนอกจากจะมีความรู้แล้วยังไม่พอต้องมีประสบการณ์ด้วยอีกทั้ง ต้องสามารถทำงานได้หลายๆ อย่าง”

8. ถ้าไม่เพียงพอเพราะเหตุใด ในเรื่องอะไรบ้างที่ไม่ได้มีการเตรียมตัว

“เรื่องของความเพียงพอในด้านความรู้และทักษะมันขึ้นอยู่กับวิธีการสอบคัดเลือกบุคคล ไปทำงานว่าควรจะให้เอาบุคคลประเภทไหนไปทำงานไม่ใช่สอบแต่เฉพาะภาษาอังกฤษโดยไม่สอบด้านวิชาการเลยอาจทำให้เกิดปัญหาได้ แต่ถามว่าควรมีการเตรียมความพร้อมด้านภาษาอังกฤษไหม ก็คงจะต้องมีเพราะเราต้องติดต่อกับชาวต่างชาติซึ่งก็มีความสำคัญ”

9. ท่านคิดว่าก่อนที่จะเดินทางไป ปฏิบัติภารกิจในประเทศติมอร์ตะวันออกนั้น หน่วยงาน ที่รับผิดชอบในการจัดหน่วยแพทย์ (ระดับ 2) ควรเตรียมความพร้อมของท่านเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง

“ในทีมที่ไปทำงานมันแบ่งแยกอยู่แล้วว่าใครไปทำงานอะไร ดังนั้นควรเอาบุคคลที่มีความพร้อมไปทำงาน หมอและพยาบาลที่ไปส่วนใหญ่จะทำงานด้านการรักษา ที่เหลือในการติดต่อประสานงานควรมีฝ่ายอำนวยการเป็นผู้ดำเนินการ เท่าที่ผ่านมาผู้ที่ทำหน้าที่ฝ่ายอำนวยการยังไม่

สามารถทำงานได้ดีเท่าที่ควร ควรจัดฝ่ายเสริม. ไปทำงานด้านฝ่ายอำนวยการ และบุคคลที่จะไปทำงานต้องสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนได้ ต้องมีความรู้ด้านภาษาอังกฤษ การดำเนินการในด้านการเดินทางควรมีกำหนดการเดินทางให้ทราบด้วยและควรให้ทราบด้วยว่าเราจะต้องไปทำงานอะไร ที่ไหน อย่างไร การติดต่อสื่อสาร การประสานกับหน่วยในพื้นที่ อีกทั้งโรคในพื้นที่ด้วย ไม่เห็นด้วยที่เอากำลังพลสามเหล่าทัพมาทำงานร่วมกันเนื่องจากไม่เอกภาพในการบังคับบัญชา และทำให้เกิดปัญหาในการทำงาน”

10. เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และเวชภัณฑ์ ที่เตรียมไปเพื่อปฏิบัติการกิจในประเทศติมอร์ตะวันออกเพียงพอหรือไม่ ถ้าไม่เพียงพอควรเพิ่มเติมอะไรบ้าง

“สำหรับในผลัดที่ไปในความเห็นคิดว่าเขาเตรียมมากเกินไป เตรียมในสิ่งที่ไม่จำเป็นทำให้มีสิ่งของเหลือใช้ ของที่เตรียมไม่ตรงกับความต้องการใช้งาน ซึ่งมีความเห็นว่าคนที่คิดไม่น่าเป็นคนกรมแพทย์ทหารบก ซึ่งสิ่งอุปกรณ์ทางการแพทย์ควรให้กรมแพทย์ทหารบกเป็นผู้ประมาณการว่าจะเอาอะไรไป ซึ่งของที่ว่าเหลือใช้มีมาตั้งแต่ผลัดที่ 1 ใช้จริงไม่ถึงสิบอัน แต่สั่งซื้อเป็นพันอันยาที่ใช้ค่อนข้างขาดแต่พอคิดว่าออสเตรเลียเป็นผู้ดำเนินการด้านการส่งกำลังของ UN จึงทำให้เรามีปัญหาน้อย ดังนั้นการเตรียมสิ่งอุปกรณ์ทางการแพทย์ควรมีการประมาณการใช้อย่างเป็นระบบที่แน่นอนทำให้ไม่มีการสะสมสิ่งอุปกรณ์เกินความจำเป็น”

11. ปัญหาและอุปสรรคของหน่วยแพทย์ (ระดับ 2) ในการปฏิบัติการกิจในประเทศติมอร์ตะวันออก มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง

“คิดว่ามีน้อยเพราะได้ผู้บังคับหน่วยแพทย์ดี สิ่งที่เป็นปัญหาในผลัดของเราคือตอนนั้นประเทศสิงคโปร์เป็นผู้บัญชาการกองกำลังซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบทั้งหมด โดยกองกำลังทหารไทยก็ต้องอยู่ได้บังคับบัญชาแต่เชื่อไหมเราไม่ทราบเลยว่าต้องอยู่ได้บังคับบัญชาเขารู้เมื่อเขาออกนโยบายมาเลยว่าให้เรารักษาแต่เฉพาะบุคลากรของ UN เท่านั้น ไม่ให้รักษาชาวติมอร์ตะวันออก ซึ่งพวกเรามีความรู้สึกรว่าเรามาช่วยคนติมอร์ตะวันออกนะไม่ใช่มาช่วยเฉพาะบุคลากรของ UN เท่านั้น ซึ่งความเป็นจริงแล้วเรามีหน้าที่เฉพาะบุคลากร UN เท่านั้น ดังนั้นควรรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้ และอีกอย่างเราไม่รู้การจตุรงค์การของ UN และหน่วยต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่เลย จากการที่เราเน้นให้ความช่วยเหลือชาวติมอร์เป็นหลัก ทำให้มีชาวติมอร์มาขอรับบริการ จากเรามากทำให้หน่วยแพทย์อื่นไม่มีคนป่วยซึ่งส่งผลกระทบต่อประมาณที่เขาจะได้รับ ทำให้มีความขัดแย้งกับหน่วยเหล่านั้น ปัญหาคือพวกเรารู้แต่ว่าใครเป็นหัวหน้าหน่วยแพทย์ เราไม่รู้เลยว่าเรามีศักยภาพแค่ไหน เราต้องดูแลใครบ้าง”

12. ขณะปฏิบัติหน้าที่ในประเทศติมอร์ตะวันออก ได้มีการป้องกันและแก้ไขปัญหาล่าช้าอย่างไร ใครเป็นผู้รับผิดชอบป้องกันและแก้ไข

“หัวหน้าชุดแพทย์ของเราเดิมจะเป็นผู้แก้ปัญหาให้กับเราทุกเรื่อง ดังนั้นหัวหน้าชุดแพทย์เป็นบุคคลที่มีความสำคัญมาก”

13. ในการส่งหน่วยแพทย์ไปปฏิบัติภารกิจในต่างประเทศในอนาคต ควรมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องอะไรบ้างและอย่างไร

“ควรมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการส่งกำลังสิ่งอุปกรณ์ อาวุธประจำกาย ควรมีความรู้ถึงสภาพพื้นที่ของประเทศที่เราไปทำงานเป็นอย่างไร สภาพความเป็นอยู่ คนที่ไปทำงานต้องมีความรู้ในหน้าที่ที่ไปทำเป็นอย่างไร ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ หรือควรมีล่ามด้วย ควรชี้แจงภารกิจให้ทราบก่อนว่าเราจะไปทำอะไร การจัดหน่วยเป็นอย่างไร สายการบังคับบัญชา ควรมีฝ่ายอำนวยความสะดวกในการทำหน้าที่ในการประสานการปฏิบัติกับหน่วยต่าง ๆ ในพื้นที่ ควรให้ความรู้เกี่ยวกับโรคประจำถิ่นในพื้นที่เนื่องจากโรคแต่ละโรคจะไม่เหมือนกันในแต่ละท้องถิ่น การติดต่อสื่อสาร ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ก็สามารถรายงานข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องให้กับ UN ได้ สายการส่งกลับทางการแพทย์ ว่าเราจะต้องส่งกลับผู้ป่วยไปที่โรงพยาบาลไหน ด้วยวิธีอะไร ซึ่งควรมีการบรรยายสรุปในเรื่องที่เกี่ยวข้องที่เราจะไปทำงานให้ฟังก่อนไป บุคลากรทางการแพทย์ที่ไปทำงานนอกจากจะมีความรู้แล้วยังต้องมีความตั้งใจที่จะไปทำงาน ไม่ใช่ไปเพราะอยากได้สิทธิเพียงอย่างเดียว”

14. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อการจัดส่งหน่วยแพทย์ไปปฏิบัติภารกิจในต่างประเทศ

“โดยส่วนตัวด้านมนุษยธรรมเห็นด้วย แต่มีความคิดว่าในเมืองไทยยังได้รับการช่วยเหลือไม่ดีพอเลย ทำไมต้องไปช่วยเหลือคนอื่น เนื่องจากหน่วยแพทย์ทหารสามารถเข้าได้ทุกพื้นที่ใครเขาก็รื้อรับเนื่องจากเราเอาความสุขไปให้เขาและช่วยแก้ปัญหาให้เขา บุคลากรทางการแพทย์ควรมีความรู้ ความสามารถของงานในหน้าที่เป็นอย่างดี ส่วนใหญ่ทหารไทยที่ไปปฏิบัติงานจะได้รับคำชมจากนานาชาติ ทั้งในด้านมนุษยสัมพันธ์และความสามารถ”

บทสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4

ตำแหน่ง หัวหน้าหอผู้ป่วยปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าห้องผ่าตัดโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์

สัมภาษณ์ เมื่อ 22 มีนาคม พ.ศ.2549 เวลา 1400

1. ตำแหน่งที่ท่านบรรจุในหน่วยแพทย์ (ระดับ 2) ในการปฏิบัติหน้าที่ในประเทศติมอร์ตะวันออก ตำแหน่งอะไร

“พยาบาลห้องผ่าตัดและนายทหารการเงิน ค่ะ”

2. ท่านปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยแพทย์ (ระดับ 2) ผลัดที่เท่าไร เมื่อใด

“ผลัดที่ 9 ห้วงระหว่างเดือนมกราคม 2547 ถึง เดือนมิถุนายน 2547 ”

3. ท่านทราบล่วงหน้าว่าจะต้องเดินทางไปปฏิบัติภารกิจในประเทศติมอร์ตะวันออกก่อนเดินทางไปเป็นเวลานานเท่าใด และทราบจากใคร วิธีการแจ้งให้ท่านทราบด้วยวิธีใด

“ทราบล่วงหน้าก่อนประมาณ 2 – 3 เดือน โดยมีวิทยุแจ้งรับสมัคร ไปยังหน่วย ในตอนนั้นต้องการให้น้องไปเพื่อน้องจะได้มีประสบการณ์เลยให้น้องสมัครแต่พอผู้อำนวยการเห็นรายชื่อผู้สมัครก็เรียกให้เข้าพบทราบว่าผู้อำนวยการจะต้องไปเป็นผู้บังคับหน่วยแพทย์และเป็นผู้บัญชาการกองกำลังด้วย โดยผลัดที่ 9 ซึ่งเป็นผลัดสุดท้าย ทหารราบที่เป็นกองกำลังนั้นกลับหมด ไม่มีฝ่ายเสธ. ไม่มีฝ่ายอำนวยการสำหรับประสานการปฏิบัติกับประเทศไทยและเจ้าหน้าที่ UN ที่อยู่ที่ติมอร์ ให้เหมือนก่อน พวกเราต้องทำกันเองหมด ผู้อำนวยการ อยากได้ผู้มีประสบการณ์ให้ไปช่วยงาน เหตุผลที่มาปฏิบัติงานเพราะผู้อำนวยการให้มาช่วยงาน”

4. ได้มีการประชุมบุคลากรของหน่วยแพทย์ (ระดับ 2) ก่อนเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ ถ้ามีจำนวนกี่ครั้ง และมีการประชุมชี้แจงเรื่องอะไรบ้าง

“มีจะมีการประชุม 2 ครั้ง โดยประชุมในเรื่องการเตรียมตัวก่อนเดินทาง บอกภารกิจที่จะต้องไปทำ และการปฏิบัติอื่น ๆ”

5. ได้มีการฝึกอบรมก่อนที่จะเดินทางไปปฏิบัติภารกิจในประเทศติมอร์ตะวันออกหรือไม่ ถ้ามีฝึกอบรมในเรื่องใดบ้าง

“ช่วงของผลัดที่ 9 ไม่มีการอบรมค่ะ แต่เนื่องจากต้องไปปฏิบัติหน้าที่นายทหารการเงินได้ไปฟังคำแนะนำการปฏิบัติเกี่ยวกับงานการเงินจาก กรมการเงินทหารบก เป็นเวลาครึ่งวัน”

6. ขณะที่ปฏิบัติภารกิจอยู่ในประเทศติมอร์ตะวันออกท่านได้นำความรู้และทักษะที่ได้เตรียมตัวล่วงหน้าก่อนเดินทางมาใช่มั้ย่อยเพียงใด และอย่างไร

“ใช้ความรู้เดิมค่ะ เนื่องจากไม่มีการฝึกอบรมเพิ่มเติม อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ผู้อำนวยการเลือกมาปฏิบัติงานไม่ได้เลือกน้อง โดยปฏิบัติงานพยาบาลห้องผ่าตัด พยาบาลหอผู้ป่วย พยาบาล

ห้องฉุกเฉิน ส่วนการปฏิบัติการกิจด้านการเงิน ได้นำความรู้ที่ได้เรียนรู้จาก กรมการเงินทหารบก มาใช้ในลักษณะทำตามแบบอย่างของผลัดที่ 7 และ 8 ที่เคยทำไว้ โดยมีหน้าที่ติดต่อกับ กรมการเงินทหารบก ทาง internet เพื่อขอเบิกเบี้ยเลี้ยงกำลังพล ติดต่อธนาคารที่ประเทศติมอร์ เพื่อเบิกเงิน การทำหลักฐานการเบิก – จ่าย เงินเบี้ยเลี้ยงกำลังพล และติดต่อกับสำนักปลัดบัญชาการกองทัพบก ทาง internet เพื่อขออนุมัติงบประมาณและทำหลักฐานการบริหารงบประมาณ”

7. ความรู้และทักษะที่ได้มีการเตรียมตัวล่วงหน้าเหล่านั้นเพียงพอต่อการปฏิบัติการกิจในประเทศติมอร์ตะวันออกหรือไม่

“ไม่เพียงพอหรอกค่ะ”

8. ถ้าไม่เพียงพอเพราะเหตุใด ในเรื่องอะไรบ้างที่ไม่ได้มีการเตรียมตัว

“เนื่องจากเราไม่ได้มีการฝึกอบรมและไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะเกิดขึ้นกับเรา มีอะไรบ้างเลยทำให้การเตรียมตัวไม่พร้อมเช่นภาษาอังกฤษมีความจำเป็นใช้มากหากได้มีการฝึกฝนอบรมจะทำให้งานมีประสิทธิภาพมากขึ้น”

9. ท่านคิดว่าก่อนที่จะท่านจะเดินทางไป ปฏิบัติภารกิจในประเทศติมอร์ตะวันออกนั้น หน่วยงาน ที่รับผิดชอบในการจัดหน่วยแพทย์ (ระดับ 2) ควรเตรียมความพร้อมของท่านเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง

“ในความคิดเห็นของหนูนะค่ะ คิดว่าน่าจะเรียนมาซึ่งแจ้งเลยว่าจะทำอะไรอย่างเช่นสมมติว่าห้องผ่าตัดก็ต้องทราบข้อมูลว่าภารกิจหลักมีอะไรบ้าง มีเวชภัณฑ์เครื่องมืออะไรอยู่บ้าง ขาดอะไรบ้าง ณ ปัจจุบันต้องการอะไรเพิ่ม และคนไข้ของเรากลุ่มเสี่ยงมีอะไรบ้าง ในส่วนของงาน ศัลยกรรมในกลุ่มเสี่ยงคือผ่าตัดอะไรเป็นส่วนใหญ่ ในเรื่องตรงนี้หนูเรียนตามตรงเลยว่าไม่ทราบจาก กรมแพทย์ทหารบกเลย อย่างเช่นของหนูไปทำงานในตำแหน่งพยาบาลห้องผ่าตัดเราก็ต้องทราบว่ากลุ่มศัลยกรรมว่ามีโรคอะไรบ้าง หนูมีความคิดว่าถ้าจะทำอะไรก็ต้องรู้ให้ลึก ๆ เลย หนูก็เลยติดต่อกับพี่ที่เคยไปทำงานอยู่ตรงนี้ให้ช่วยแนะนำว่าต้องเตรียมอะไรไปบ้างและประสานกับ ผลัด 8 ที่ทำงานอยู่ ปัจจุบันทาง e-mail ว่าปัจจุบันห้องผ่าตัดเป็นอะไรต้องการอะไร ซึ่งข้อมูลก็ได้บางส่วน อย่างน้อย กรมแพทย์ทหารบก ควรหา e-mail ที่เป็นที่เราติดต่อเพื่อหาข้อมูลให้กับเราสรุปคือพวกเราต้องเตรียมความรู้กันเอง”

10. เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และเวชภัณฑ์ ที่เตรียมไปเพื่อปฏิบัติการกิจในประเทศติมอร์ตะวันออกเพียงพอหรือไม่ ถ้าไม่เพียงพอควรเพิ่มเติมอะไรบ้าง

“ไม่เพียงพอหรอกค่ะอย่างเช่นในส่วนของงานห้องผ่าตัดคณะอุปกรณ์ใหญ่ ๆ ที่เป็นอุปกรณ์ถาวร เช่นเครื่องจีห้ามเลือดด้วยไฟฟ้า มีเพียงพอระดับหนึ่งสามารถทำการผ่าตัดได้ แต่อุปกรณ์สิ้นเปลือง เช่นอุปกรณ์ที่เป็นด้ามจีซึ่งใช้แล้วทิ้งไม่เพียงพอ ซึ่งถ้าขาดตัวนี้แล้วทำให้การ

ผ่าตัดดำเนินไปด้วยความยากมาก บางครั้งอุปกรณ์ไม่เพียงพอเนื่องจากผลัดก่อนใช้แล้วบิกไม่ครบตามจำนวนที่มีอยู่ อุปกรณ์มีขนาดหลายตัวเหมือนกันคะ”

11. ปัญหาและอุปสรรคของหน่วยแพทย์ (ระดับ 2) ในการปฏิบัติการกิจในประเทศติมอร์ตะวันออก มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง

“ปัญหาเรื่องการเครื่องมือหมดอายุเนื่องจากใช้มาหลายผลัด อุปกรณ์ชำรุด เป็นสนิม ซึ่งจากประสบการณ์ที่อยู่ห้องผ่าตัดสาเหตุอาจเกิดจากไม่มี case ผ่าตัด ความเปียกชื้นแล้วเอาไปนั่ง ฆ่าเชื้อ การดูแลของพวกเราเอง ในเรื่องของกำลังพลซึ่งการมาปฏิบัติหน้าที่ทุกคนมีจุดมุ่งหมายไม่เหมือนกันส่งผลทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมามากมาย เช่นบางคนมาเพื่อสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศชาติพวกนี้จะตั้งใจทำงาน บางคนมาเพื่ออยากมาทำงานต่างประเทศ เพื่อสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ พวกนี้จะสร้างปัญหาไม่ค่อยอยู่ในกฎระเบียบ และพวกที่มาก็ทำงานไปตามหน้าที่ที่ได้รับพวกนี้เป็นพวกตามน้ำไม่สร้างปัญหาแต่ไม่มีการพัฒนาเพื่องานเกิดประสิทธิภาพ ความเครียดจากการปฏิบัติงาน ก่อให้เกิดพฤติกรรมแปลก ๆ ที่สร้างปัญหา กับเพื่อนร่วมงาน ในเรื่องของภาษามีความจำเป็นถึง 70 เปอร์เซนต์ ในความคิดของหนู ถ้าเป็นผลัดแรก ๆ หน่วยแพทย์จะอยู่กับกองกำลังกลุ่มผู้พลัดถิ่นคือทหารราบเป็นคนไทยด้วยกันเองก็ไม่มีปัญหา แต่เมื่อเปลี่ยนภารกิจ เปลี่ยนพื้นที่รับผิดชอบมาอยู่ในพื้นที่แทนหน่วยแพทย์ของออสเตรเลียซึ่งเป็นโรงพยาบาลหลักของ UN ซึ่งผู้ป่วยจะเป็นเจ้าหน้าที่ของ UN ภาษาอังกฤษถือว่ามีความสำคัญช่วยให้สามารถติดต่อ สื่อสารถ้าเราพูดภาษาอังกฤษกับเขารู้เรื่องเขาจะมองพวกเราว่ามีศักยภาพถ้าพูดภาษาอังกฤษไม่ได้เลยเขาก็จะมองเราไม่ดีละ แล้วก็ คอมพิวเตอร์ ซึ่งมีความสำคัญเพื่อใช้ติดต่อทางบ้าน การติดต่อกับ UN ก็ใช้คอมพิวเตอร์ รายงาน ส่งสถิติรายวัน ทั้งหมดใช้คอมพิวเตอร์หมดเลยคะ”

12. ขณะปฏิบัติหน้าที่ในประเทศติมอร์ตะวันออก ได้มีการป้องกันและแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร ใครเป็นผู้รับผิดชอบป้องกันและแก้ไข

“ผู้บังคับหน่วยแพทย์ได้ชี้แจงการปฏิบัติให้กำลังพลทุกคนทราบ การออกกฎระเบียบ มีบทลงโทษ ผู้บังคับหน่วยแพทย์ผลัดที่ 9 ท่านทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีคะ ท่านคิดอะไรท่านจะคิดเกินพวกเราไป 2 ก้าว คะ ท่านจะดูแลสุขภาพความเป็นอยู่ เรื่องอาหารการกินเป็นอย่างดี”

13. ในการส่งหน่วยแพทย์ไปปฏิบัติการกิจในต่างประเทศในอนาคต ควรมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องอะไรบ้างและอย่างไร

“การเตรียมความพร้อมนะคะอันดับแรกเลยคือการคัดเลือกกำลังพล การรับสมัคร การสอบภาษาอังกฤษอย่างที่เคยทำก็ถือว่าดี สอบสัมภาษณ์เพื่อทราบวัตถุประสงค์ของการเดินทางมาทำงานเพื่อให้ทราบไปเลยว่ามาทำงานเพื่ออะไรจะได้ไม่เกิดปัญหา การใช้คอมพิวเตอร์ ควรมีการตรวจสอบทางจิตเวช เพื่อทดสอบสภาพของจิตใจ การปรับตัวของกำลังพลเพื่อให้พร้อมทำงาน

อาหารก็มีความสำคัญเพราะคนไทยกินอาหารไม่เหมือนชาติอื่น เตรียมวัตถุดิบจากที่ประเทศไทยได้
 ยิงดี การเรียนรู้สภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศที่จะไป ควรเตรียมสภาพจิตใจร่างกายให้พร้อมค่ะ”

14. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อการจัดส่งหน่วยแพทย์ไปปฏิบัติภารกิจใน
 ต่างประเทศ

“ในความคิดเห็นของหนูสนับสนุนการมาปฏิบัติหน้าที่ในต่างประเทศค่ะเพราะเป็นการ
 สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศ แต่ต้องเตรียมความพร้อมให้กับกำลังพล ควรคัดเลือกกำลังพลเพื่อให้
 สามารถทำงานได้และให้เพียงพอกับภารกิจและงานที่เราจะ去做 การเตรียมความรู้ให้กับกำลังพล
 ควรเตรียมไว้หลาย ๆ กำลังพล 1 คน ควรทำหน้าที่ได้หลาย ๆ อย่าง เช่น เป็นหัวหน้าหรือผู้ช่วยใน
 ขณะที่เคยเป็นพยาบาลห้องผ่าตัดมาก่อนก็ควรเลือกเข้ามาทำงาน เพราะทุกคนต้องช่วยกันทำงาน
 สำหรับงานด้านธุรการการติดต่อ ประสานงานการส่งกำลังบำรุง นายทหารการเงิน หัวหน้ากอง
 บังคับการ ควรมีคนรับผิดชอบ ไปเลย 1 คน และถ้าหากเป็นไปได้การจัดหน่วยแพทย์ไปทำงาน
 ต่างประเทศควรมีฝ่ายเสนา ซึ่งเป็นฝ่ายอำนวยความสะดวกไปด้วยจะดีมาก และอีกอย่างในเรื่องของความ
 แน่นนอนในการเดินทาง ในพลัดของหนูเลื่อนทุกวัน การดำเนินการในเรื่องหนังสือเดินทางซึ่งใน
 พลัดของหนูต้องดำเนินการเอง ควรมีหน่วยงานเป็นคนดำเนินการให้ หน่วยแพทย์จะได้นำเอาเวลา
 ดังกล่าวไปฝึกอบรมเพื่อเตรียมตัวไปทำงาน สำหรับหนูมีข้อเสนอแนะเพียงเท่านั้น”

บทสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5

ตำแหน่ง ประจำแผนก กองเวชกรรมป้องกัน กรมแพทยทหารบก

สัมภาษณ์ เมื่อ 10 เมษายน พ.ศ.2549 เวลา 1530

1. ตำแหน่งที่ท่านบรรจุในหน่วยแพทย์ (ระดับ 2) ในการปฏิบัติหน้าที่ในประเทศติมอร์ตะวันออก ตำแหน่งอะไร

“นายทหารพยาบาลและนายทหารพยาบาลวิทย์”

2. ท่านปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยแพทย์ (ระดับ 2) ผลัดที่เท่าไร เมื่อใด

“ในช่วงแรกเป็นกองกำลังนานาชาติในช่วงนั้นประเทศออสเตรเลียเป็นหน่วยรับผิดชอบเป็นหัวหน้ากองกำลังแล้วมาปรับเป็นกองกำลังสหประชาชาติผลัดที่ 1 เมื่อ 27 ตุลาคม พ.ศ.2542 ถึง 12 สิงหาคม พ.ศ.2543”

3. ท่านทราบล่วงหน้าว่าจะต้องเดินทางไปปฏิบัติภารกิจในประเทศติมอร์ตะวันออก ก่อนเดินทางไปเป็นเวลานานเท่าใด และทราบจากใคร วิธีการแจ้งให้ท่านทราบด้วยวิธีใด

“ทราบล่วงหน้าประมาณ 1 เดือนช่วงนั้นร้อนมากในการเตรียมกำลังพลและสิ่งอุปกรณ์ต่าง ๆ เนื่องจาก กรมแพทยทหารบก เป็นเจ้าภาพในการจัดกำลังพลและสิ่งอุปกรณ์ต่าง ๆ จะไปปฏิบัติภารกิจในครั้งนี้ ที่ทราบว่าตัวเองต้องไปปฏิบัติหน้าที่ก็ทราบจากผู้บังคับหน่วย คือ พันเอก โชคชัย ขวัญพิชิต ซึ่งท่านต้องไปเป็นหัวหน้าชุดแพทย์ควบคุมไป”

4. ได้มีการประชุมบุคลากรของหน่วยแพทย์ (ระดับ 2) ก่อนเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ ถ้ามีจำนวนกี่ครั้ง และมีการประชุมชี้แจงเรื่องอะไรบ้าง

“ถ้าเป็นการประชุมในภาพรวมใหญ่ ๆ กับหน่วยที่เราจะต้องไปปฏิบัติร่วมด้วยไม่มี มีแต่การประชุมกันย่อย ๆ ของกรมแพทยทหารบกในเรื่องขั้นตอนการปฏิบัติ ขั้นตอนในการเตรียมการ สิ่งอุปกรณ์ต่าง ๆ เรื่องการเดินทางและสิทธิกำลังพลที่จะได้”

5. ได้มีการฝึกอบรมก่อนที่จะเดินทางไปปฏิบัติภารกิจในประเทศติมอร์ตะวันออกหรือไม่ ถ้ามีฝึกอบรมในเรื่องใดบ้าง

“ไม่มีการฝึกอบรมเนื่องจากเราเป็นผลัดแรกและมีเวลาในการเตรียมตัวน้อย ตอนนั้นจะไปดำเนินการเตรียมของที่กองพันเสนารักษ์ที่ 1 จังหวัดลพบุรี ในเรื่องการบรรจุหีบห่อสิ่งอุปกรณ์ที่จะนำไป และการดำเนินการเคลื่อนย้ายสิ่งอุปกรณ์ไปส่งที่ท่าเรือเพื่อทำการขนย้าย มีการเคลื่อนย้ายกำลังพลออกเป็น 2 รุ่น โดยรุ่นแรกจะเดินทางไปก่อนและไปพักที่เมืองทาววิลล์ประเทศออสเตรเลีย ซึ่งจะได้รับการฝึกการเกี่ยวกับการใช้อาวุธและการสลายฝูงชน สำหรับในส่วนที่ 2 จะไปพักที่เมืองดาวิลเพื่อรอเข้าพื้นที่ประเทศติมอร์ตะวันออกพร้อมกัน”

6. ขณะที่ปฏิบัติการกิจอยู่ในประเทศติมอร์ตะวันออกท่านได้นำความรู้และทักษะที่ได้เตรียมตัวล่วงหน้าก่อนเดินทางมาใช้มากน้อยเพียงใด และอย่างไร

“เนื่องจากเราไม่ได้มีการฝึกอบรมมาเลยเราก็จะใช้ความรู้ความสามารถที่เราเมื่ออยู่เดิมมาใช้ แต่เจ้าหน้าที่ส่วนมากที่ไปจะเป็นเจ้าหน้าที่ที่ทำงานประจำอยู่เดิมก่อนแล้ว เช่นนายสิบห้องผ่าตัด นายสิบพยาบาลจะเป็นเจ้าหน้าที่ที่ทำงานอยู่ที่โรงพยาบาลอยู่แล้ว ส่วนนายสิบเวชกรรมป้องกันก็จะ เป็นนายสิบเวชกรรมป้องกันที่อยู่หน่วยเวชกรรมป้องกันซึ่งทำงานอยู่ทุกวันอยู่แล้ว”

7. ความรู้และทักษะที่ได้มีการเตรียมตัวล่วงหน้าเหล่านั้นเพียงพอต่อการปฏิบัติการกิจในประเทศติมอร์ตะวันออกหรือไม่

“ในผลัดผมคิดว่าเพียงพอ เพราะความรู้ที่เราอยู่มันเป็นการปฏิบัติเป็นประจำอยู่แล้ว และเนื่องจากคนที่ไปทำงานลงตามตำแหน่งตรงตามขีดความสามารถของเรา อย่างเช่นด้านการรักษาพยาบาล การออกหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ก็มีการจัดจ่ายยา เมื่ออยู่ในหน่วยปกติก็เจาะเลือด ตรวจเช็มาแลเรีย เจาะเลือดบิราส”

8. ถ้าไม่เพียงพอเพราะเหตุใด ในเรื่องอะไรบ้างที่ไม่ได้มีการเตรียมตัว “มีความเพียงพอ”

9. ท่านคิดว่าก่อนที่จะท่านจะเดินทางไป ปฏิบัติการกิจในประเทศติมอร์ตะวันออกนั้น หน่วยงาน ที่รับผิดชอบในการจัดหน่วยแพทย์ (ระดับ 2) ควรเตรียมความพร้อมของท่านเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง

“ในเรื่องกำลังพลในด้านสุขภาพของกำลังพล ผลัดที่ 1 มีการเตรียมการน้อยทำให้การตรวจสุขภาพของกำลังพลไม่สมบูรณ์ เช่นตรวจไปแล้วแต่ผลไปออกเมื่อตัวไปอยู่ที่ติมอร์แล้ว บางคนมีโรคติดตัวอยู่เช่นความดัน เบาหวาน และยังมีโรคอื่นที่ต้องห้ามอีก พอไปรู้ที่โน่นทำให้เกิดปัญหาคือไม่ได้เตรียมยาสำหรับตัวเองไป อีกอย่างเมื่อร่างกายไม่สมบูรณ์ไม่สามารถปรับสภาพร่าง ได้จึงเกิดปัญหา เรื่องความรู้เพิ่มเติมในด้านวิชาชีพที่จะต้องเอาไปปฏิบัติงานในหน้าที่ ความรู้ในเรื่องของลักษณะภูมิประเทศพื้นที่ปฏิบัติการ ลักษณะของภูมิอากาศ ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ศาสนา ซึ่งพวกนี้เราต้อง แล้วยังมีความเชื่อ ความชอบ การบริโภคอาหาร ซึ่งถ้าเราไม่รู้ทำให้ การปฏิบัติงานของเรามีอุปสรรค เช่นในประเทศติมอร์เขานับถือจะเข้ถ้าเราไปทำร้ายจะเข้ซึ่งก็ดู แล้วมันไม่เหมาะสมอะไรพวกนี้ ก็จะเกิดข้อขัดแย้ง ภาษาพื้นเมืองก็มีความสำคัญเนื่องจากเราเป็น หน่วยที่ทำงานใกล้ชิดกับประชาชน ถ้าเราไม่รู้ภาษาก็ทำให้การทำงานง่ายขึ้น อีกอย่างเราจะต้องรู้ การกิจที่เราไปทำด้วยโดยจะต้องรู้อย่างเด่นชัดด้วย เพราะจะทำให้เราทำตัวถูก และปฏิบัติการกิจ นั้นได้”

10. เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และเวชภัณฑ์ ที่เตรียมไปเพื่อปฏิบัติการกิจในประเทศติมอร์ตะวันออกเพียงพอหรือไม่ ถ้าไม่เพียงพอควรเพิ่มเติมอะไรบ้าง

“เพียงพอเพราะเราจะมีกำลังส่งอุปกรณ์เป็นห่วงตามวงรอบการส่งกำลัง ซึ่งจะมีการสนับสนุนจากกองทัพบางส่วนและองค์กร NGO ของประเทศไทยอีกส่วนหนึ่งที่ส่งไปช่วยสำหรับเครื่องมือที่เราเตรียมไปจะแบ่งออกเป็นด้านการรักษาพยาบาล จะเป็นเครื่องมือในส่วนของการอายุรกรรม ศัลยกรรมและด้านพยาธิวิทยา ส่วนด้านเวชกรรมป้องกัน จะเป็นเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมแมลงนำโรค ในเรื่องของศัลยกรรมเรามีห้องผ่าตัดมีเครื่องมือผ่าตัดครบชุดสามารถผ่าตัดได้ การเตรียมเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และเวชภัณฑ์เราจะเตรียมไปตามภารกิจที่องค์กรสหประชาชาติกำหนด คือเขาให้เราชี้ความสามารถเป็น โรงพยาบาลเราก็ต้องมีเครื่องมือที่โรงพยาบาลควรต้องมีตามที่กำหนดเนื่องจากมันจะได้มาซึ่งงบประมาณสนับสนุนจาก UN ผมคิดว่าระบบการส่งกำลังบำรุงของเขาดีมาก”

11. ปัญหาและอุปสรรคของหน่วยแพทย์ (ระดับ 2) ในการปฏิบัติการกิจในประเทศติมอร์ตะวันออก มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง

“ที่น่าจะเป็นปัญหาคือในเรื่องข้อมูลข่าวสารทางการแพทย์เราไม่ทราบมันไม่ชัดเจนทำให้เกิดปัญหา เช่น ก่อนมาเราได้รับข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ของเราที่ไปสำรวจพื้นที่ที่ว่าในประเทศติมอร์แหล่งน้ำตามธรรมชาติมีมากแต่ไม่สามารถนำมาใช้ได้เนื่องจากแหล่งน้ำเต็มไปด้วยซากศพ เรื่องความเป็นอยู่ของประชาชน ซึ่งเมื่อเราพบกับสภาพความเป็นจริงแหล่งน้ำสะอาดมีเพียง การได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างนี้อาจเป็นเพราะเราไม่สามารถเข้าไปในพื้นที่ได้มากอาจจะเข้าไปในพื้นที่ระดับหนึ่ง ปัญหาเรื่องเขตของการทำงานเพราะที่ติมอร์มีหน่วยงานเข้าไปทำงานมีจำนวนมาก โดยเฉพาะพวก NGO คือพวกแพทย์ไร้พรมแดน ซึ่งที่เราไปทำงานเขาจะแบ่งเขตรับผิดชอบอย่างชัดเจน ความจริงภารกิจของเราคือการให้บริการทางการแพทย์แก่กำลังพลของเราเท่านั้น แต่เมื่อมีประชาชนมาขอความช่วยเหลือจากเราเราก็ต้องช่วยเหลือ มีปัญหาถูกต้องว่าแย่งประชาชนในเขตของเขาจากแพทย์ไร้พรมแดน ซึ่งในตอนแรกก็ต่อว่าเราต่อมาก็มาขอความช่วยเหลือจากเรา เช่นขอเลือด ขอเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ อีกทั้งขอแพทย์ไปช่วยตรวจด้วย ผมคิดว่าปัญหาและอุปสรรคของเรามีน้อยเนื่องจากเรามีแต่ให้ อีกทั้งความรู้ความสามารถของเราไม่ด้อยกว่าชาติอื่นแน่นอน ปัญหาความพร้อมของยานพาหนะคือเราไม่ได้เอาของดีไปเช่นรถยนต์เมื่อเอาขึ้นจากเรือแล้ววิ่ง ๆ ไปกลางทางเครื่องเสียต้องเปลี่ยนเครื่องจึงสามารถใช้งานได้”

12. ขณะปฏิบัติหน้าที่ในประเทศติมอร์ตะวันออก ได้มีการป้องกันและแก้ไขปัญหาล่าช้าอย่างไร ใครเป็นผู้รับผิดชอบป้องกันและแก้ไข

“ผู้รับผิดชอบคือผู้บัญชาการกองกำลังนานาชาติ”

13. ในการส่งหน่วยแพทย์ไปปฏิบัติภารกิจในต่างประเทศในอนาคต ควรมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องอะไรบ้างและอย่างไร

“จะต้องมีความรู้พื้นฐานรู้ไม่ใช่รู้อย่างเดียว ไม่ใช่รู้เฉพาะงานในหน้าที่ต้องรู้งานหลาย ๆ อย่าง โดยเฉพาะงานที่หน่วยเราต้องทำ เพราะเมื่อมีกำลังพลขาดหรือต้องออกหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ในพื้นที่ คนที่อยู่ในที่ตั้งปกติ เมื่อมีเจ้าหน้าที่หรือคนในองค์กรต่าง ๆ มาติดต่อหรือมาขอรับการช่วยเหลือจากเราเมื่อคนที่อยู่ไม่เป็นก็จะต้องรอปัญหามันก็ต้องเกิด ถ้าเราเป็นหลาย ๆ เรื่อง อย่างเช่น เป็นนายทหารพยาบาล และสามารถให้คำปรึกษาทางเวชกรรมป้องกันได้ หรือสามารถทำหน้าที่ทางอายุรกรรมหรือศัลยกรรมได้มันก็จะเป็นการดีคือสามารถเป็นตัวตายตัวแทนกันได้ สภาพร่างกายก็มีความสำคัญ คือต้องมีสภาพร่างกายที่พร้อม ต้องตรวจร่างกายให้พร้อมก่อนการเดินทาง ข้อมูลข่าวสารของประเทศที่เราจะเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ เกี่ยวกับสภาพภูมิประเทศ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความชอบ ความเชื่อ เหมือนรู้เขารู้เรา ซึ่งจะทำให้การทำงานง่าย ปัญหาข้อขัดข้องมีน้อย ทำให้งานสัมฤทธิ์ผลได้เร็ว ภารกิจหลัก ๆ ของหน่วยแพทย์ว่าจะต้องไปทำอะไรบ้าง เป็นผลทำให้เราสามารถเตรียมตัวได้ ทุกคนจะต้องมีแผนการปฏิบัติอยู่ในใจ ไม่ใช่ให้ผู้บังคับบัญชามาคำหนดหมด ต้องมีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษและภาษาพื้นเมือง ต้องมีความรู้ทางด้านเทคโนโลยี โดยเฉพาะทางด้านการสื่อสาร ความรู้เกี่ยวกับ computer ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ กรมแพทย์ทหารบก จะต้องดำเนินการให้ อีกทั้งความพร้อมของสิ่งอุปกรณ์ โดยเฉพาะยานพาหนะก็มีความสำคัญ”

14. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อการจัดส่งหน่วยแพทย์ไปปฏิบัติภารกิจในต่างประเทศ

“ผมคิดว่าสมควรจัดหน่วยแพทย์ไปปฏิบัติภารกิจในต่างประเทศ เพราะมันจะเป็นประสบการณ์แก่ข้าราชการที่ไปปฏิบัติงาน เป็นเกียรติประวัติของประเทศ เป็นเกียรติประวัติของครอบครัววงศ์ตระกูลของผู้ที่ไป เป็นการประกาศให้ชาวต่างชาติได้ทราบถึงขีดความสามารถของประเทศไทย เป็นการแสดงออกของการที่อยู่ในสังคมโลกที่ต้องช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันละกัน”